

Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai pricinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

► **B** EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2009/32/EB

2009 m. balandžio 23 d.

dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto produktų ir maisto ingredientų gamyboje naudojamus ekstrahentus, suderinimo

(nauja redakcija)

(Tekstas svarbus EEE)

(OL L 141, 2009 6 6, p. 3)

iš dalies keičiama:

Oficialusis leidinys

		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	2010 m. rugpjūčio 26 d. Komisijos direktyva 2010/59/ES	L 225	10	2010 8 27
► <u>M2</u>	2016 m. spalio 19 d. Komisijos direktyva (ES) 2016/1855	L 284	19	2016 10 20
► <u>M3</u>	2023 m. sausio 26 d. Komisijos direktyva (ES) 2023/175	L 25	67	2023 1 27

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA
2009/32/EB**

2009 m. balandžio 23 d.

dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto produktų ir maisto ingredientų gamyboje naudojamus ekstrahentus, suderinimo

(nauja redakcija)

(Tekstas svarbus EEE)

1 straipsnis

1. Ši direktyva yra taikoma maisto produktų ar maisto ingredientų gamyboje naudojamiems ar numatytiems naudoti ekstrahentams.

Ši direktyva netaikoma maisto priedų, vitaminų ir kitų maistinių priedų gamyboje naudojamiems ekstrahentams, jei tokie maisto priedai, vitaminai ar maistiniai priedai nėra išvardyti I priede.

Tačiau valstybės narės užtikrina, kad, naudojant maisto priedus, vitaminus ir kitus maistinius priedus, nebus gaminami tokie maisto produktai, kuriuose bus toks ekstrahento likutis, kuris keltų grėsmę žmonių sveikatai.

Ši direktyva taikoma nepažeidžiant pagal konkretesnes Bendrijos taisykles priimtų nuostatų.

2. Šioje direktyvoje:

- a) „tirpiklis“ – tai bet kokia maisto produkto ar bet kokio jo komponento, įskaitant ir bet kokius teršalus, esančius tame maisto produkte ar ant jo, tirpinimui naudojama medžiaga;
- b) „ekstrahentas“ – tai tirpiklis, kuris naudojamas ekstrahavimo procese apdorojant žaliavas, maisto produktus ar tų produktų komponentus ar ingredientus, o vėliau pašalinamas – bet kartais maisto produkte ar maisto ingrediente netyčia gali likti technologiškai neišvengiamų likučių ar darinių.

2 straipsnis

1. Valstybės narės leidžia naudoti kaip ekstrahentus maisto produktų ar maisto ingredientų gamyboje I priede išvardytas medžiagas, laikantis jų naudojimo sąlygų ir kai kuriais atvejais laikantis tame priede nurodytų didžiausių leistinų likučio normų.

Valstybės narės negali uždrausti, apriboti ar trukdyti prekiauti maisto produktais arba maisto ingredientais dėl priežasčių, susijusių su naudojamais ekstrahentais ar jų likučiais, jei jie atitinka šios direktyvos nuostatas.

▼B

2. Valstybės narės neleidžia nei naudoti kaip ekstrahentus kitas medžiagas, nei išplėsti naudojimo sąlygas arba padidinti I priede išvardytų ekstrahentų leistinas likučio normas nei tos, kurios yra jame nurodytos.

3. Vandenį, kuriame galėjo būti ištirpinta rūgštingumą ar šarmingumą reguliuojančių medžiagų, ir kitas tirpiklio savybių turinčias maisto medžiagas, leidžiama naudoti kaip ekstrahentus maisto produktų ar maisto ingredientų gamyboje.

3 straipsnis

Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad medžiagos, išvardytos I priede kaip ekstrahentai, atitiktų šiuos bendrus ir konkrečius grynumo kriterijus:

- a) jose neturi būti toksiškai pavojingo bet kurio elemento ar medžiagos kiekio;
- b) atsižvelgiant į visas išimtis, susijusias su konkrečiais grynumo kriterijais, patvirtintais pagal 4 straipsnio d punktą, jose neturi būti didesnis kaip 1 mg/kg arseno arba didesnis kaip 1 mg/kg švino kiekis;
- c) jos turi atitikti konkrečius grynumo kriterijus, patvirtintus pagal 4 straipsnio d punktą.

4 straipsnis

Komisija:

- a) priima reikalingus I priedo pakeitimus, atsižvelgiant į mokslo ir technikos pažangą tirpiklių naudojimo, jų naudojimo sąlygų ir didžiausių leistinų likučio normų srityse;
- b) tvirtina analizės, kuri būtina siekiant patikrinti, ar laikomasi 3 straipsnyje numatytų bendrų ir konkrečių grynumo kriterijų, metodų;
- c) tvirtina bandinių ėmimo tvarką ir I priede išvardytų ekstrahentų, naudojamų maisto produktuose ar maisto ingredientuose, kokybinės ir kiekybinės analizės metodus;
- d) jei reikia, tvirtina konkrečius I priede išvardytų ekstrahentų grynumo kriterijus, ypač didžiausias leistinas gyvsidabrio bei kadmio normas ekstrahentuose.

Pirmos pastraipos b ir c punktuose nurodytos priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, *inter alia*, ją papildant, tvirtinamos pagal 6 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Pirmos pastraipos a ir d punktuose nurodytos priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, *inter alia*, ją papildant, tvirtinamos pagal 6 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Prireikus pirmos pastraipos a ir d punktuose nurodytos priemonės tvirtinamos pagal 6 straipsnio 4 dalyje nurodytą skubos procedūrą.

5 straipsnis

1. Tais atvejais, kai valstybė narė, gavusi naujos informacijos ar dar kartą įvertinusi turimą informaciją po šios direktyvos priėmimo, turi rimtų priežasčių manyti, kad bet kurių I priede išvardytų medžiagų naudojimas maisto produktuose arba vieno ar daugiau iš 3 straipsnyje nurodytų komponentų, esančių tokiose medžiagose, norma, nors ir atitinkanti(s) šioje direktyvoje nustatytas sąlygas, galėtų kelti grėsmę žmonių sveikatai, ta valstybė narė gali laikinai sustabdyti ar apriboti minėtų nuostatų taikymą savo teritorijoje. Ji nedelsdama apie tai praneša kitoms valstybėms narėms bei Komisijai ir pagrindžia savo sprendimą.

2. Komisija kuo greičiau išnagrinėja atitinkamos valstybės narės pateiktus įrodymus ir pasitarusi su 6 straipsnio 1 dalyje nurodytu Komitetu pateikia savo nuomonę bei imasi atitinkamų priemonių, galinčių pakeisti šio straipsnio 1 dalyje nurodytas priemones.

3. Jei Komisija mano, kad šią direktyvą būtina iš dalies pakeisti, siekiant išspręsti 1 dalyje minėtus sunkumus ir užtikrinti žmonių sveikatos apsaugą, ji priima tuos pakeitimus.

Tos priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, tvirtinamos pagal 6 straipsnio 4 dalyje nurodytą skubos procedūrą.

Tokiu atveju bet kuri valstybė narė, kuri patvirtino apsaugos priemones, gali ir toliau jas taikyti tol, kol pakeitimai įsigalios jos teritorijoje.

6 straipsnis

1. Komisijai padeda pagal 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras ⁽¹⁾, 58 straipsnį įsteigtas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas.

2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

3. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 5 dalies b punktas bei 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 3 dalies c punkte, 4 dalies b punkte ir 4 dalies e punkte nustatyti laikotarpiai yra atitinkamai du mėnesiai, vienas mėnuo ir du mėnesiai.

4. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1, 2, 4 ir 6 dalys bei 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

⁽¹⁾ OL L 31, 2002 2 1, p. 1.

▼B*7 straipsnis*

1. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad I priede išvardytomis medžiagomis, numatytais naudoti kaip ekstrahentus maisto produktuose, nebūtų prekiaujama, jei jų pakuotėje, taroje arba etiketėse nėra aiškiai matomos, įskaitomos ir neištrinamos tokios informacijos:

- a) komercinio pavadinimo, kaip nurodyta I priede;
- b) aiškios nuorodos, kad medžiaga yra tinkamos kokybės maistui ar maisto ingredientams ekstrahuoti;
- c) nuorodos, pagal kurią galima identifikuoti siuntą ar partiją;
- d) gamintojo ar pakuotojo arba pardavėjo, įsisteigusio Bendrijoje, pavadinimo ir adreso;
- e) grynojo kiekio tūrio vienetais;
- f) jei reikia, specialių saugojimo ar naudojimo sąlygų.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, tos dalies c, d, e ir f punktuose nurodyta informacija gali būti pateikta tik su siunta ar partija susijusiuose prekybos dokumentuose, kuriuos reikia pateikti pristatant prieš pristatymą.

3. Šis straipsnis nepažeidžia tikslesnių ar išsamesnių Bendrijos nuostatų dėl svorio ir priemonių arba nuostatų, taikomų pavojingų medžiagų ir mišinių klasifikavimui, pakavimui ir ženklinimui.

4. Valstybės narės susilaiko nuo išsamesnių reikalavimų dėl informacijos pateikimo nustatymo nei tie, kurie jau numatyti šiame straipsnyje.

Tačiau kiekviena valstybė narė užtikrina, kad ekstrahentų pardavimas jos teritorijoje būtų draudžiamas, jei šiame straipsnyje numatyta informacija nėra pateikta pirkėjams lengvai suprantama kalba, nebent buvo imtasi kitų priemonių, užtikrinančių, kad pirkėjas būtų informuotas. Ši nuostata netrukdo pateikti tokią informaciją įvairiomis kalbomis.

8 straipsnis

1. Ši direktyva taip pat taikoma į Bendriją importuojamų maisto produktų ar maisto ingredientų gamyboje naudojamiems ar numatytiems naudoti ekstrahentams.

2. Ši direktyva netaikoma ekstrahentams ar maisto produktams, kuriuos ketinama eksportuoti už Bendrijos ribų.

9 straipsnis

Direktyva 88/344/EEB su pakeitimais, padarytais aktais, išvardytais II priedo A dalyje, yra panaikinama nepažeidžiant valstybių narių įsipareigojimų, susijusių su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais, nustatytais II priedo B dalyje.

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir aiškinamos pagal III priede pateiktą atitikmenų lentelę.

▼B

10 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

11 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

I PRIEDAS

EKSTRAHENTAI, KURIUOS GALIMA NAUDOTI APDOROJANT ŽALIAVAS, MAISTO PRODUKTUS, MAISTO KOMPONENTUS AR MAISTO INGREDIENTUS

I DALIS

Ekstrahentai, naudotini visoms paskirtims pagal geros gamybos praktiką ⁽¹⁾

Pavadinimas:

Propanas

Butanas

Etilacetatas

Etanolis

Anglies dioksidas

Acetonas ⁽²⁾

Azoto oksidas

⁽¹⁾ Laikoma, kad ekstrahentas naudojamas pagal geros gamybos praktiką, jei jį panaudojus lieka tik technologiškai neišvengiami ir nekeliantys grėsmės žmonių sveikatai likučių arba darinių kiekiai.

⁽²⁾ Draudžiama naudoti acetoną rafinuojant alyvų išspaudų aliejų.

II DALIS

Ekstrahentai, kuriems nustatytos naudojimo sąlygos

Pavadinimas	Naudojimo sąlygos (ekstrahavimo aprašymas)	Didžiausios leistinos likučio normos ekstrahuojamame maisto produkte ar maisto ingrediente
Heksanas ⁽¹⁾	Riebalų ir aliejaus gamyba ar frakcionavimas ir kakavos sviesto gamyba	1 mg/kg riebaluose, aliejuje ar kakavos svieste
	Baltyminių produktų, iš kurių pašalinti riebalai, ir miltų, iš kurių pašalinti riebalai, ruošimas	10 mg/kg maisto produktuose, turinčiuose baltyminių produktų, iš kurių pašalinti riebalai, ar miltų, iš kurių pašalinti riebalai
		30 mg/kg galutiniam vartotojui parduodamuose sojos produktuose, iš kurių pašalinti riebalai
	Grūdų, iš kurių pašalinti riebalai, gemalų ruošimas	5 mg/kg grūdų, iš kurių pašalinti riebalai, gemaluose
2-metiloksolanas	Riebalų ir aliejaus gamyba ar frakcionavimas ir kakavos sviesto gamyba	1 mg/kg riebaluose, aliejuje ar kakavos svieste
	Baltyminių produktų, iš kurių pašalinti riebalai, ir miltų, iš kurių pašalinti riebalai, ruošimas	10 mg/kg maisto produktuose, kurių sudėtyje yra baltyminių produktų, iš kurių pašalinti riebalai, ar miltų, iš kurių pašalinti riebalai
		30 mg/kg galutiniam vartotojui parduodamuose sojos produktuose, iš kurių pašalinti riebalai
	Grūdų, iš kurių pašalinti riebalai, gemalų ruošimas	5 mg/kg grūdų, iš kurių pašalinti riebalai, gemaluose

▼ **B**

Pavadinimas	Naudojimo sąlygos (ekstrahavimo aprašymas)	Didžiausios leistinos likučio normos ekstrahuojamame maisto produkte ar maisto ingrediente
Metilacetatas	Kofeino arba dirginamųjų bei karčiųjų medžiagų šalinimas iš kavos pupelių ir arbatžolių	20 mg/kg kavos pupelėse ar arbatžolėse
	Cukraus gamyba iš maistinės melasos	1 mg/kg cukruje
Etilmetilketonas ⁽²⁾	Riebalų ir aliejaus frakcionavimas	5 mg/kg riebaluose ar aliejuje
	Kofeino arba dirginamųjų bei karčiųjų medžiagų šalinimas iš kavos pupelių ir arbatžolių	20 mg/kg kavos pupelėse ar arbatžolėse
Dichlormetanas	Kofeino arba dirginamųjų bei karčiųjų medžiagų šalinimas iš kavos pupelių ir arbatžolių	2 mg/kg skrudintose kavos pupelėse ir 5 mg/kg arbatžolėse
Metanolis	Vartoti visais atvejais	10 mg/kg
2-propanolis	Vartoti visais atvejais	10 mg/kg

▼ **M2**

Dimetileteris	Gyvūninių baltyminių produktų, iš kurių pašalinti riebalai, įskaitant želatiną ⁽³⁾ , gamyba	0,009 mg/kg gyvūniniuose baltyminiuose produktuose, iš kurių pašalinti riebalai, įskaitant želatiną
	Kolageno ⁽⁴⁾ ir kolageno darinių, išskyrus želatiną, gamyba	3 mg/kg kolagene ir kolageno dariniuose, išskyrus želatiną

▼ **B**

- ⁽¹⁾ Heksanas – komercinis produktas, kuris iš esmės sudarytas iš alifatinių sočiųjų angliavandenilių, turinčių šešis anglies atomus, ir kuris distiliuojamas 64–70 °C temperatūroje. Draudžiama kartu naudoti heksaną ir etilmetilketoną.
- ⁽²⁾ n-heksano kiekis šiame tirpiklyje neturėtų viršyti 50 mg/kg. Draudžiama kartu naudoti heksaną ir etilmetilketoną.
- **M2** ⁽³⁾ Želatina tai natūralūs tirpūs baltymai (stingstantys arba nestingstantys), gauti dalinai hidrolizuojant kolageną, pagamintą iš gyvūnų kaulų, kailių ir odų, sausgyslių ir gyslų, pagal atitinkamus Reglamento (EB) Nr. 853/2004 reikalavimus.
- ⁽⁴⁾ Kolagenas tai baltymo pagrindo produktas, gautas iš gyvūnų kaulų, kailių, odų ir sausgyslių ir pagamintas pagal atitinkamus Reglamento (EB) Nr. 853/2004 reikalavimus. ◀

III DALIS

Ekstrahentai, kuriems nustatytos naudojimo sąlygos

Pavadinimas	Didžiausios leistinos likučio normos maisto produkte dėl ekstrahentų naudojimo ruošiant kvapiąsias medžiagas iš natūralių žaliavų
Dietilo eteris	2 mg/kg
Heksanas ⁽¹⁾	1 mg/kg
2-metiloksolanas	1 mg/kg
Cikloheksanas	1 mg/kg
Metilacetatas	1 mg/kg
1-butanolis	1 mg/kg
2-butanolis	1 mg/kg

▼ **M3**▼ **B**

▼ B

Pavadinimas	Didžiausios leistinos likučio normos maisto produkte dėl ekstrahentų naudojimo ruošiant kvapiąsias medžiagas iš natūralių žaliavų
Etilmetilketonas ⁽¹⁾	1 mg/kg
Dichlormetanas	0,02 mg/kg
1-propanolis	1 mg/kg
1, 1, 1,2–tetrafluoretanas	0,02 mg/kg

▼ M1

Metanolis	1,5 mg/kg
2-propanolis	1 mg/kg

▼ B

⁽¹⁾ Draudžiama kartu naudoti heksaną ir etilmetilketoną.

▼ M3

IV DALIS

Konkretūs I priede išvardytų ekstrahentų grynumo kriterijai**2-metiloksolanas**

CAS numeris	96-47-9
Analizė	Kiekis ne mažesnis nei 99,9 %, išreiškiant sausos medžiagos svoriu

Grynumas

Furanas	Ne daugiau kaip 50 mg/kg (išreiškiant sausos medžiagos svoriu)
2-metilfuranas	Ne daugiau kaip 500 mg/kg (išreiškiant sausos medžiagos svoriu)
Etanolis	Ne daugiau kaip 450 mg/kg (išreiškiant sausos medžiagos svoriu)

II PRIEDAS

A DALIS

Panaikinama direktyva ir jos vėlesnių pakeitimų sąrašas

(nurodyta 9 straipsnyje)

Tarybos direktyva 88/344/EEB
(OL L 157, 1988 6 24, p. 28)

Tarybos direktyva 92/115/EEB
(OL L 409, 1992 12 31, p. 31)

Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/
52/EB
(OL L 331, 1994 12 21, p. 10)

Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/
60/EB
(OL L 331, 1997 12 3, p. 7)

Europos Parlamento ir Tarybos regla- tik III priedo 9 punktas
mentas (EB) Nr. 1882/2003
(OL L 284, 2003 10 31, p. 1)

B DALIS

Perkėlimo į nacionalinę teisę terminai

(nurodyta 9 straipsnyje)

Direktyva	Perkėlimo terminas
88/344/EEB	1991 m. birželio 13 d.
92/115/EEB	a) 1993 m. liepos 1 d. b) 1994 m. sausio 1 d. ⁽¹⁾
94/52/EB	1995 m. gruodžio 7 d.
97/60/EB	a) 1998 m. spalio 27 d. b) 1999 m. balandžio 27 d. ⁽²⁾

⁽¹⁾ Pagal Direktyvos 92/115/EEB 2 straipsnio 1 dalį:
„Valstybės narės iš dalies pakeičia savo įstatymus ir kitus teisės aktus, kad:
— leistų prekiauti šios direktyvos nuostatas atitinkančiais produktais ne vėliau kaip nuo 1993 m. liepos 1 d.,
— uždraustų prekiauti šios direktyvos nuostatų neatitinkančiais produktais nuo 1994 m. sausio 1 d.“

⁽²⁾ Pagal Direktyvos 97/60/EB 2 straipsnio 1 dalį:
„Valstybės narės iš dalies pakeičia savo įstatymus ir kitus teisės aktus, kad:
— leistų prekiauti Direktyvos 88/344/EEB su pakeitimais, padarytais šia direktyva, nuostatas atitinkančiais produktais ne vėliau kaip nuo 1998 m. spalio 27 d.,
— uždraustų prekiauti Direktyvos 88/344/EEB, iš dalies pakeistos šia direktyva, nuostatų neatitinkančiais produktais nuo 1999 m. balandžio 27 d. Tačiau produktais, pateiktais į rinką arba pažymėtais etiketėmis iki tos datos ir neatitinkančiais Direktyvos 88/344/EEB su pakeitimais, padarytais šia direktyva, gali būti prekiaujama tol, kol pasibaigs atsargos.“

III PRIEDAS

Atitikmenų lentelė

Direktyva 88/344/EEB	Ši direktyva
1 straipsnio 1 dalis	1 straipsnio 1 dalis
1 straipsnio 3 dalis	1 straipsnio 2 dalis
2 straipsnio 1 dalis	2 straipsnio 1 dalis
2 straipsnio 2 dalis	2 straipsnio 2 dalis
2 straipsnio 3 dalis	—
2 straipsnio 4 dalis	2 straipsnio 3 dalis
3 straipsnis	3 straipsnis
4 straipsnis	4 straipsnis
5 straipsnis	5 straipsnis
6 straipsnio 1 dalis	6 straipsnio 1 dalis
6 straipsnio 2 dalis	—
6 straipsnio 3 dalis	—
—	6 straipsnio 2 dalis
—	6 straipsnio 3 dalis
—	6 straipsnio 4 dalis
7 straipsnis	7 straipsnis
8 straipsnis	8 straipsnis
9 straipsnis	—
—	9 straipsnis
—	10 straipsnis
10 straipsnis	11 straipsnis
Priedas	I priedas
—	II priedas
—	III priedas